

Samen maken we het passend!

Publieksversie Ondersteuningsplan 2014-2014
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland

Dit is de publieksversie van het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband PO Midden-Holland. In het Ondersteuningsplan staat hoe passend onderwijs in deze regio is georganiseerd. De volledige versie is te vinden op de website van het Samenwerkingsverband: www.swv-po-mh.nl.

Wat is passend onderwijs?

Ieder kind een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Dat is het doel van passend onderwijs. Scholen hebben daarom een zorgplicht. Dat betekent dat als ouders hun kind aanmelden bij de school van hun keuze, die school de taak heeft het kind een passende onderwijsplek te bieden – op de eigen school, of op een andere school in het reguliere onderwijs of in het speciaal (basis) onderwijs. Scholen en hun besturen werken daarom samen in een samenwerkingsverband. In deze regio is dat het Samenwerkingsverband PO Midden-Holland. Hoe het Samenwerkingsverband wil werken aan passend onderwijs staat in het Ondersteuningsplan.

Wie zijn het Samenwerkingsverband PO Midden Holland?

In het Samenwerkingsverband PO Midden-Holland werken 21 schoolbesturen en zo'n 90 scholen met elkaar samen om bijna 19.000 leerlingen passend onderwijs te bieden.

De scholen staan in de gemeenten Bergambacht, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen, in een deel van Zuidplas en in een deel van Alphen aan den Rijn (de kern Boskoop).

Het Samenwerkingsverband is een stichting. In het bestuur zitten alle samenwerkende besturen. Het Samenwerkingsverband heeft de verantwoordelijkheden rond passend onderwijs zo veel mogelijk bij de schoolbesturen zelf neergelegd. Het Samenwerkingsverband heeft geen eigen dienst met coördinatoren of deskundigen. Een directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Hij wordt ondersteund door een secretaresse. Het kantoor van het Samenwerkingsverband bevindt zich aan de Stavorenweg 6 te Gouda.

Wat staat er in het Ondersteuningsplan?

Het Ondersteuningsplan wordt ten minste eens in de vier jaar vastgesteld. In het Ondersteuningsplan staat hoe de besturen met elkaar willen samenwerken aan passend onderwijs, wat zij willen bereiken en hoe zij dat willen doen. De afspraken gaan over:

- de basisondersteuning die alle scholen kunnen bieden
- de aanvraag om extra ondersteuning en de verwijzing naar het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs cluster 3 en 4
- de terugplaatsing in het reguliere onderwijs na de plaatsing in het speciaal onderwijs
- de verdeling van het gezamenlijke geld
- de resultaten die het samenwerkingsverband wil halen.

Wat wil het Samenwerkingsverband bereiken?

Elk kind dient het onderwijs en de ondersteuning te krijgen die het nodig heeft om zich optimaal en ononderbroken te kunnen ontwikkelen. Dat is de missie in Midden Holland. Dit is vooral aan de leraar, maar soms kan die dat niet alleen. Dan kan de leraar een beroep doen op een team van specialisten binnen het samenwerkingsverband en op de ouders en op de jeugdzorg. *Samen staan we sterk!*

Waar werken we naartoe?

- In 2016 voldoen alle scholen aan de afgesproken eisen van basisondersteuning
- In de eerste helft van 2016 kijken we waar het niveau van de basisondersteuning omhoog kan.
- Alle leerlingen naar school: leerlingen mogen niet thuiszitten, ieder kind verdient goed onderwijs. Hier werken we nauw samen met de gemeenten.

Nog niet alles is uitgekristalliseerd. Verschillende onderwerpen vragen nog uitwerking. Denk hierbij aan de toeleiding van leerlingen vanuit de voorschoolse voorzieningen. Waar kan dat beter? Die vraag is ook gesteld als het gaat om de overgang naar het voortgezet onderwijs en om de samenwerking met de gemeente op gebieden als de jeugdzorg, het leerlingenvervoer en de leerplicht. Ongetwijfeld zullen er in de eerste periode na de zomer nog meer onderwerpen naar voren komen. We zien dat met vertrouwen tegemoet.

Hoe gaan we dat doen?

De samenwerkende schoolbesturen willen ondersteuning bieden die:

- kijkt naar wat een leerling nodig heeft. Het uitgangspunt is: 'Wat kan het kind al?';
- daadkrachtig de problemen van de leerlingen voorkomt of adequaat oplost;
- gebruik maakt van wat samenwerkingspartners, ketenpartners en andere sectoren bieden;
- voor alle betrokkenen transparant en duidelijk is.

Het Samenwerkingsverband krijgt rechtstreeks geld van het Rijk voor passend onderwijs. Met dat geld moeten de scholen het doen. Dat betekent dat we goed letten op de uitgaven.

Een sterke basis, ondersteuning waar nodig, arrangementen waar het moet!

Basisondersteuning: iedere school een hoogwaardig niveau van basisondersteuning

In Midden-Holland willen we dat leerlingen bij voorkeur zo dicht mogelijk bij huis en binnen de eigen sociale omgeving naar school gaan. Daarom willen we, waar dat kan, in subregio's gaan samenwerken.

We werken volgens de principes van het handelingsgericht werken aan een hoogwaardige basisondersteuning van scholen. Daarmee kunnen de schoolbesturen een rijk aanbod van preventieve en (licht) curatieve onderwijsondersteuning realiseren. Dan gaat het onder meer om observaties en adviezen, een aanpak op het gebied van sociale vaardigheidstraining, ernstige leerproblemen, dyslexie en dyscalculie, onderzoeken op diverse gebieden. We zetten dus in op versterking van het primaire proces.

Om een beeld te krijgen van wat de scholen op dit moment aan ondersteuning kunnen bieden hebben alle scholen een schoolondersteuningsprofiel opgesteld. De school vertelt in dat profiel wat zij nu aan ondersteuning kan en wat zij in de naaste toekomst wil gaan doen. Scholen kunnen van elkaar verschillen, maar de basisondersteuning is ondergrens.

Extra ondersteuning en speciaal (basis) onderwijs

De basisondersteuning hoeft niet voor iedere leerling voldoende zijn. Sommige leerlingen hebben behoefte aan extra ondersteuning. In grote lijnen zijn er dan drie mogelijkheden:

- extra ondersteuning op de basisschool;
- toelating tot het speciaal basisonderwijs (SBO);
- toelating tot het speciaal onderwijs (SO) cluster 3 of 4.

Anders dan onder de rugzaksystematiek kijkt de school bij passend onderwijs naar de onderwijsbehoefte van de leerling. Wat is het ontwikkelingsperspectief? De vraag is steeds: wat heeft dit kind in deze specifieke situatie nodig, is dat meer dan de basisondersteuning? Zo ja, dan is er behoefte aan extra ondersteuning. De ene keer kan dit een tijdelijke ondersteuning voor de leerkracht of het team zijn, de andere keer de beschikbaarheid van specifieke hulpmiddelen. De extra ondersteuning is in principe uniek en afgestemd op de onderwijsbehoefte van die leerling.

Het kan zijn dat de school van mening is dat de leerling niet op zijn plaats is in het reguliere onderwijs en beter af is in het speciaal basisonderwijs of in het speciaal onderwijs. De school moet dan een zogenoemde toelaatbaarheidsverklaring aanvragen bij het Samenwerkingsverband.

De ondersteuningsstructuur op de scholen

In Midden-Holland zal op de scholen gewerkt gaan worden met ondersteuningsteams. Daar zit de expertise, daar kan de ondersteuningsbehoefte van een leerling in kaart worden gebracht en met de ouders een integraal arrangement worden voorbereid (hoe klein of groot ook).

Wie zitten er in het ondersteuningsteam?

- intern begeleider (IB-er van de school),
- deskundige vanuit de onderwijskant (generalisten op het gebied van ondersteuning die niet alleen vraagverheldering, consultatie en diagnostiek kunnen bieden, maar ook een brede blik hebben op het specialistische achterveld van ondersteuningsaanbieders),
- deskundige vanuit de gezinskant van BJJ (generalisten op het gebied van jeugdhulp die niet alleen vraagverheldering, consultatie en diagnostiek kunnen bieden, maar ook een brede blik hebben op het specialistische achterveld van de zorgaanbieders).

Ontwikkelingsperspectiefplan en Groeidocument

Als een leerling beter geholpen is met extra ondersteuning of met plaatsing op het SBO of SO, stelt de school in samenspraak met de ouders een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Het ontwikkelingsperspectiefplan beschrijft hoe dicht de leerling gestelde doelen kan benaderen en welke extra ondersteuning daarvoor nodig is. Ouders hebben wettelijk een instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP.

Het ontwikkelingsperspectiefplan bevat in ieder geval - onderbouwd - de te verwachten uitstroombestemming van de leerling (niveau voortgezet onderwijs), de ondersteuning en de begeleiding en, indien aan de orde, de afwijkingen van het onderwijsprogramma.

In samenhang met het OPP werken de scholen in het Samenwerkingsverband met het zogenoemde Groeidocument. In dat Groeidocument staan de stappen van basis- naar extra ondersteuning en wordt geattendeerd op relevante externe partners (bijv. jeugdhulpverlening). De betrokkenheid van de ouders, maar ook van de leerling zelf (!) is in het Groeidocument uitgangspunt.

De ondersteuningstoewijzing

Als de school extra ondersteuning nodig vindt kan daarvoor geld gevraagd worden aan het Samenwerkingsverband.

Als men vindt dat de leerling beter op zijn plaats is in het speciaal basisonderwijs of in het speciaal onderwijs cluster 3 of 4 dan moet het bestuur bij het Samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen. Het betrokken schoolbestuur organiseert hiervoor het wettelijk verplichte deskundigenadvies.

Het bestuur van de betrokken school is verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling van de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)/extra ondersteuning van het Samenwerkingsverband gaat na of de afgesproken stappen naar de aanvraag zijn genomen. Is dat het geval dan kent het Samenwerkingsverband de aanvraag toe. Dit geldt ook als gelden worden gevraagd voor extra ondersteuning op de school.

De procedure staat uitgebreid beschreven in par. 5.3 en bijlage 3 en 4 van het Ondersteuningsplan.

Het reglement en het beoordelingskader van de Commissie TLV/extra ondersteuning staan op de website van het Samenwerkingsverband. Ook is daar het Stroomschema te vinden. Daarin staan de procedures in een helder stappenschema bij elkaar.

Extra ondersteuning cluster 1 en 2

Met ingang van 1 augustus 2014 wordt de extra ondersteuning cluster 1 en 2 niet langer rechtstreeks door de overheid bekostigd maar kennen de clusterorganisaties 1 en 2 de ondersteuning of de middelen toe. Zij doen ook de indicatiestelling. Het geld gaat na toekenning direct naar de scholen. Het Samenwerkingsverband heeft hier dus geen rol.

Het Samenwerkingsverband werkt daartoe samen met de Koninklijke Visio (cluster 1) en Simea-Auris (cluster 2). Het Samenwerkingsverband heeft bij deze organisaties een contactpersoon, waarmee afspraken zijn gemaakt over ondersteuning resp. de inzet van de financiële middelen.

Meer informatie hierover staat in par. 5.2.4 van het Ondersteuningsplan.

Samenwerking met ouders: educatief partnerschap

De inzet van de samenwerkende scholen en hun besturen is erop gericht de ouders van de leerling vroegtijdig te betrekken in de onderwijsontwikkeling van hun kind. Een goede samenwerking tussen ouders en school komt de ontwikkeling van hun kind alleen maar ten goede.

Mocht blijken dat het kind behoefte heeft aan extra ondersteuning dan worden de ouders optimaal betrokken in dat traject. In het Groeidocument zijn verschillende momenten bepaald waarop de school de ouders (én de leerling) moet vragen wat zij ervan vinden. De ouders worden geïnformeerd over hun rechten in dat proces.

Van ouders wordt verwacht dat zij primair het belang van hun kind behartigen. Scholen hebben vanuit hun bredere positie niet alleen belang van het individuele kind op het oog maar ook dat van de klas/groep waar het kind deel van uitmaakt. Met de ouders blijven we continue in gesprek over oplossingen voor het kind. Dat noemen we educatief partnerschap. Dit gebeurt natuurlijk in eerste instantie op de school van het kind. De taak van het samenwerkingsverband spitst zich toe op een goede en actuele website.

Samenwerking met gemeenten

Onderwijs en gemeente gaan meer samenwerken in de onderwijs- en zorgondersteuning. Gezamenlijk zijn de volgende ambities uitgesproken:

- Versterken van de ondersteuningsteams op de scholen door:
  - o professionaliseren op het gebied van integrale ondersteuning/zorg
  - o fysiek verbinden van ondersteuningsteam met jeugdhulp door sociaal team, met inachtneming van de regionale leerlingenstromen
- Meer signaleringskracht op de scholen ten aanzien van opvoedingsvragen
- Versterken van de communicatiekracht van de scholen naar ouders
- Beter en effectiever samen optrekken in de noodzakelijke ondersteuning en hulp.

Deze ambities worden de komende periode thematisch uitgewerkt. Thema's zijn onder meer samenwerking onderwijs – jeugdzorg, onderwijshuisvesting, leerplicht, thuiszitters, leerlingenvervoer en overgangsmomenten.

De Ondersteuningsplanraad (OPR)

De Ondersteuningsplanraad (OPR) vertegenwoordigt de ouders en het personeel van de scholen in de regio. De OPR heeft instemmingrecht op het Ondersteuningsplan. De directeur-bestuurder en de OPR hebben afgesproken zeker twee maal per jaar met elkaar te praten over de ontwikkelingen in het samenwerkingsverband. Medezeggenschap is belangrijk.

De OPR bestaat uit twaalf leden die voortkomen uit vijf regionale kiesgroepen, als het gaat om het basisonderwijs. Voor het SBO en het SO is er één gecombineerde kiesgroep. Vanuit elke kiesgroep is één ouder en één personeelslid gekozen.

Het OPR-statuut en het OPR-reglement staan op de website van het samenwerkingsverband, samen met de contactgegevens van de voorzitter en de secretaris van de OPR.